

Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu

Zakon je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 135/2004, 36/2009 (pogledaj i čl. 29. i 30).

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak procene uticaja za projekte koji mogu imati značajne uticaje na životnu sredinu, sadržaj studije o proceni uticaja na životnu sredinu, učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, prekogranično obaveštavanje za projekte koji mogu imati značajne uticaje na životnu sredinu druge države, nadzor i druga pitanja od značaja za procenu uticaja na životnu sredinu.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na projekte namenjene odbrani zemlje.

Značenje izraza

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **javnost** obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;
- 2) **nadležni organ** jeste organ odgovoran za sprovođenje postupka procene uticaja u okviru ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, i to:
 - ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) - za projekte za koje odobrenje za gradnju projekta izdaje republički organ;
 - organ autonomne pokrajine uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine - za projekte za koje odobrenje za izvođenje izdaje organ autonomne pokrajine;
 - organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove zaštite životne sredine - za projekte za koje odobrenje za izvođenje izdaje organ lokalne samouprave;
- 3) **nosilac projekta** jeste podnosilac zahteva za dobijanje dozvole ili odobrenja za izgradnju ili rekonstrukciju objekta ili ostalih intervencija u prirodi i prirodnom okruženju, odnosno lice koje planira da obavlja ili obavlja delatnost iz oblasti koja je predmet procene uticaja na životnu sredinu;
- 4) **projekat** jeste:
 - izvođenje građevinskih radova, ugradnja instalacija, postrojenja i opreme, njihova rekonstrukcija, uklanjanje i/ili promena tehnologije, tehnologije procesa rada, sirovine, repromaterijala, energenata i otpada;
 - ostale intervencije u prirodi i prirodnom okruženju uključujući radove koji obuhvataju eksploataciju mineralnih sirovina;
- 5) **procena uticaja na životnu sredinu** jeste preventivna mera zaštite životne sredine zasnovana na izradi studija i sprovođenju konsultacija uz učešće javnosti i analizi alternativnih mera, sa ciljem da se prikupe podaci i predvide štetni uticaji određenih projekata na život i zdravlje ljudi, floru i faunu, zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž, materijalna i kulturna dobra i uzajamno delovanje ovih činilaca, kao i utvrde i predlože mere kojima se štetni uticaji mogu sprečiti, smanjiti ili otkloniti imajući u vidu izvodljivost tih projekata (u daljem tekstu: procena uticaja);
- 6) **studija o proceni uticaja na životnu sredinu** jeste dokument kojim se analizira i ocenjuje kvalitet činilaca životne sredine i njihova osetljivost na određenom prostoru i međusobni uticaji postojećih i planiranih aktivnosti, predviđaju neposredni i posredni štetni uticaji projekata na činioce životne sredine, kao i mere i uslovi za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi (u daljem tekstu: studija o proceni uticaja);
- 7) **zainteresovana javnost** obuhvata javnost na koju projekat utiče ili je verovatno da će uticati, uključujući i nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine i evidentirane su kod nadležnog organa;
- 8) **zainteresovani organi i organizacije** su organi i organizacije Republike, odnosno autonomne pokrajine i lokalne samouprave i preduzeća, koji su ovlašćeni za utvrđivanje uslova i izdavanje dozvola, odobrenja i saglasnosti za izgradnju objekata, planiranje i uređenje prostora, praćenje stanja životne sredine, obavljanje delatnosti i zaštitu i korišćenje prirodnih i radom stvorenih vrednosti.

Predmet procene uticaja

Član 3.

Predmet procene uticaja su projekti koji se planiraju i izvode, promene tehnologije, rekonstrukcije, proširenje kapaciteta, prestanak rada i uklanjanje projekata koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu.

Predmet procene uticaja su i projekti koji su realizovani bez izrade studije o proceni uticaja, a nemaju odobrenje za izgradnju ili se koriste bez upotrebne dozvole (u daljem tekstu: procena uticaja zatečenog stanja).

Procena uticaja vrši se za projekte iz oblasti industrije, rudarstva, energetike, saobraćaja, turizma, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, upravljanja otpadom i komunalnih delatnosti, kao i za projekte koji se planiraju na zaštićenom prirodnom dobru i u zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra.

Projekti iz st. 1. i 2. ovog člana mogu biti predmet procene uticaja ako je njihovo izvođenje, odnosno upotreba u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja.

Projekti za koje se vrši procena uticaja

Član 4.

Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada) propisuje:

- 1) listu projekata za koje je obavezna procena uticaja;
- 2) listu projekata za koje se može zahtevati procena uticaja.

Nadležni organ odlučuje o potrebi procene uticaja za projekte iz stava 1. tačka 2) ovog člana primenom propisanih kriterijuma.

Propisom iz stava 1. ovog člana opisuju se projekti i utvrđuju kriterijumi za odlučivanje o potrebi izrade procene uticaja za projekte iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Obaveza pribavljanja saglasnosti na procenu uticaja

Član 5.

Nosilac projekta za koji je obavezna procena uticaja i projekta za koji je utvrđena potreba procene uticaja, ne može pristupiti realizaciji, odnosno izgradnji i izvođenju projekta bez saglasnosti nadležnog organa na studiju o proceni uticaja.

II. POSTUPAK PROCENE UTICAJA

Faze u postupku procene uticaja

Član 6.

Postupak procene uticaja sastoji se od sledećih faza:

- 1) odlučivanje o potrebi procene uticaja za projekte iz člana 4. stav 1. tačka 2) ovog zakona;
- 2) određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja;
- 3) odlučivanje o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja.

Prikupljanje podataka i dokumentacije

Član 7.

Nadležni organi i drugi organi i organizacije dužni su da, na zahtev nosioca projekta, obezbede potrebne podatke i dokumentaciju od značaja za utvrđivanje i procenu mogućih direktnih i indirektnih uticaja projekta na životnu sredinu u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Ako organ i organizacija ne raspolaze traženim podacima, obaveštenjima i dokumentacijom, o tome pisanim putem obaveštava nosioca projekta u roku iz stava 1. ovog člana.

1. Odlučivanje o potrebi procene uticaja

Zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja

Član 8.

Nosilac projekta za koji se može zahtevati procena uticaja podnosi zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja (u daljem tekstu: zahtev o potrebi procene uticaja) nadležnom organu.

Zahtev o potrebi procene uticaja podnosi se na propisanom obrascu i sadrži:

- 1) podatke o nosiocu projekta;
- 2) opis lokacije;
- 3) opis karakteristika projekta;
- 4) prikaz glavnih alternativa koje su razmatrane;
- 5) opis činilaca životne sredine koji mogu biti izloženi uticaju;
- 6) opis mogućih značajnih štetnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 7) opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i otklanjanja značajnih štetnih uticaja;
- 8) druge podatke i informacije na zahtev nadležnog organa.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana prilaže se sledeća dokumentacija:

- 1) izvod iz urbanističkog plana ili potvrđeni urbanistički projekat, odnosno akt o urbanističkim uslovima koji nije stariji od godinu dana;
- 2) idejno rešenje ili idejni projekat, odnosno izvod iz idejnog projekta;
- 3) grafički prikaz mikro i makro lokacije;
- 4) uslovi i saglasnosti drugih nadležnih organa i organizacija pribavljeni u skladu sa posebnim zakonom;
- 5) dokaz o uplati republičke administrativne takse;
- 6) drugi dokazi na zahtev nadležnog organa.

Izuzetno, izvod iz važećeg urbanističkog plana, odnosno drugi odgovarajući urbanistički dokument, ne podnosi se ako se delatnost planira u postojećem objektu čija se namena menja i ako nosilac projekta dostavi prijavu promene namene koju je potvrdio organ nadležan za izdavanje odobrenja za izgradnju.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje sadržinu zahteva o potrebi procene uticaja.

Razmatranje zahteva o potrebi procene uticaja

Član 9.

Ako je zahtev o potrebi procene uticaja neuređan nadležni organ zahteva od nosioca projekta dodatne podatke i dokumentaciju i određuje rok za njihovo dostavljanje.

Ako nosilac projekta o potrebi procene uticaja ne dostavi dodatne podatke, obaveštenja i dokumentaciju u ostavljenom roku, nadležni organ odbacuje zahtev kao neuređan, osim u slučaju iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

Odlučivanje o zahtevu o potrebi procene uticaja

Član 10.

Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost o podnetom zahtevu o potrebi procene uticaja u roku od deset dana od dana prijema urednog zahteva.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži naročito podatke o:

- 1) nosiocu projekta;
- 2) nazivu, vrsti i lokaciji projekta čije se izvođenje planira;
- 3) mestu i vremenu mogućnosti uvida u podatke, obaveštenja i dokumentaciju iz zahteva nosioca projekta;
- 4) prirodni odluke koja će biti doneta na osnovu podnetog zahteva;
- 5) nazivu i adresi nadležnog organa.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, u roku od deset dana od dana prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana mogu dostaviti svoje mišljenje.

Nadležni organ, u roku od deset dana od isteka roka utvrđenog u stavu 3. ovog člana, odlučuje o podnetom zahtevu uzimajući u obzir specifičnosti projekta i lokacije, kao i dostavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Odlukom kojom utvrđuje da je potrebna procena uticaja projekta na životnu sredinu nadležni organ može odrediti i obim i sadržaj studije o proceni uticaja.

Odlukom kojom utvrđuje da nije potrebna procena uticaja projekta na životnu sredinu nadležni organ može utvrditi minimalne uslove zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.

Nadležni organ dostavlja nosiocu projekta odluku iz stava 4. ovog člana i o njoj obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Pravo na žalbu

Član 11.

Nosilac projekta i zainteresovana javnost mogu izjaviti žalbu protiv odluke nadležnog organa o zahtevu za odlučivanje o potrebi procene

uticaja.

Žalba iz stava 1. ovog člana izjavljuje se nadležnom drugostepenom organu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine. Nadležni drugostepeni organ dužan je da odluku po žalbi donese u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

2. Određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja

Zahtev za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja

Član 12.

Nosilac projekta za koje se obavezno vrši procena uticaja i za koje je nadležni organ utvrdio obavezu procene uticaja podnosi zahtev za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja (u daljem tekstu: zahtev za određivanje obima i sadržaja).

Zahtev za određivanje obima i sadržaja podnosi se na propisanom obrascu i sadrži:

- 1) podatke o nosiocu projekta;
- 1a) opis lokacije;
- 2) opis projekta;
- 3) prikaz glavnih alternativa koje su razmatrane;
- 4) opis činilaca životne sredine koji mogu biti izloženi uticaju;
- 5) opis mogućih značajnih štetnih uticaja projekta;
- 6) opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i otklanjanja značajnih štetnih uticaja;
- 7) netehnički rezime podataka navedenih od 2) do 6);
- 8) podaci o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije;
- 9) druge podatke i informacije na zahtev nadležnog organa.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana prilaže se sledeća dokumentacija:

- 1) izvod iz urbanističkog plana ili potvrđenog urbanističkog projekta, odnosno akt o urbanističkim uslovima koji nije stariji od godinu dana;
- 2) idejni projekat, odnosno izvod iz idejnog projekta;
- 3) grafički prikaz mikro i makro lokacije;
- 4) uslovi i saglasnosti drugih nadležnih organa i organizacija pribavljeni u skladu sa posebnim zakonom;
- 5) dokaz o uplati republičke administrativne takse;
- 6) drugi dokazi na zahtev nadležnog organa.

Ministar bliže propisuje sadržinu zahteva za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja.

Razmatranje zahteva za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja

Član 13.

Po prijemu zahteva za određivanje obima i sadržaja nadležni organ postupa na način utvrđen u članu 9. ovog zakona.

Odlučivanje o zahtevu

Član 14.

Nadležni organ u roku od deset dana od dana prijema zahteva za određivanje obima i sadržaja, obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost o podnetom zahtevu.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost mogu dostaviti svoja mišljenja o podnetom zahtevu u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana.

Nadležni organ najkasnije u roku od deset dana od dana isteka roka iz stava 2. ovog člana, donosi odluku o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja, uzimajući u obzir specifičnosti projekta i lokacije, kao i dostavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Nadležni organ dostavlja nosiocu projekta odluku iz stava 3. ovog člana i o njoj obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Pravo na žalbu protiv odluke o zahtevu za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja

Član 15.

Nosilac projekta i zainteresovana javnost mogu izjaviti žalbu protiv odluke nadležnog organa o zahtevu za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja.

Žalba iz stava 1. ovog člana izjavljuje se nadležnom drugostepenom organu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Nadležni drugostepeni organ dužan je da odluku po žalbi donese u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

3. Odlučivanje o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja

Zahtev za davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja

Član 16.

Nosilac projekta podnosi zahtev za davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja (u daljem tekstu: zahtev za saglasnost) nadležnom organu.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

- 1) najmanje tri primerka studije u pisanom i jedan u elektronskom obliku;
- 2) odluka nadležnog organa iz prethodne faze postupka.

Nosilac projekta dužan je da zahtev za saglasnost podnese najkasnije u roku od godinu dana od dana prijema konačne odluke kojom je određen obim i sadržaj studije o proceni uticaja.

Ako nosilac projekta podnese zahtev za saglasnost po isteku roka iz stava 3. ovog člana, nadležni organ će odlučiti o podnetom zahtevu u zavisnosti od okolnosti svakog konkretnog slučaja.

Po prijemu zahteva za saglasnost nadležni organ postupa na način utvrđen u članu 9. ovog zakona.

Sadržaj studije o proceni uticaja

Član 17.

Studija o proceni uticaja obavezno sadrži:

- 1) podatke o nosiocu projekta;
- 2) opis lokacije na kojoj se planira realizacija projekta;
- 3) opis projekta;
- 4) prikaz glavnih alternativa koje je nosilac projekta razmatrao;
- 5) prikaz stanja životne sredine na lokaciji i bližoj okolini (mikro i makro lokacija);
- 6) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 7) procenu uticaja na životnu sredinu u slučaju udesa;
- 8) opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i, gde je to moguće, otklanjanja svakog značajnijeg štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 9) program praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 10) netehnički kraći prikaz podataka navedenih u tač. 2) do 9);
- 11) podaci o tehničkim nedostacima ili nepostojanju odgovarajućih stručnih znanja i veština ili nemogućnosti da se pribave odgovarajući podaci.

Uz studiju o proceni uticaja prilažu se pribavljeni uslovi i saglasnosti drugih nadležnih organa i organizacija u skladu sa posebnim zakonom.

Studija o proceni uticaja sadrži i osnovne podatke o licima, odnosno kvalifikaciji lica koja su učestvovala u njenoj izradi, o odgovornom licu, datum izrade, potpis odgovornog lica i overu potpisa pečatom ovlašćene organizacije koja je izradila studiju.

Ministar bliže propisuje sadržinu studije o proceni uticaja.

Obaveza izrade studije o proceni uticaja u postupku pribavljanja dozvole ili odobrenja za izvođenje projekta

Član 18.

Studija o proceni uticaja i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluka da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, sastavi su deo dokumentacije koja se prilaže uz zahtev za izdavanje odobrenja za izgradnju ili uz prijavu početka izvođenja projekta (izgradnja, izvođenje radova, promena tehnologije, promena delatnosti i druge aktivnosti).

Ovlašćenje za izradu studije o proceni uticaja

Član 19.

Studiju o proceni uticaja može da izrađuje pravno lice i preduzetnik ako je upisano u odgovarajući registar za obavljanje delatnosti projektovanja, inženjeringa i izrade studija i analiza.

Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana dužno je da za izradu studije o proceni uticaja obrazuje multidisciplinarni tim sastavljen od lica koja poseduju dokaz o kvalifikaciji za izradu studije o proceni uticaja, odnosno za oblasti koje su predmet studije u čijoj izradi učestvuju.

Lice je kvalifikovano za izradu studije o proceni uticaja ako ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smera i najmanje pet godina rada u struci ili zvanje odgovornog projektanta.

Javni uvid, prezentacija i rasprava o studiji o proceni uticaja

Član 20.

Nadležni organ obezbeđuje javni uvid, organizuje prezentaciju i sprovodi javnu raspravu o studiji o proceni uticaja.

Nadležni organ u roku od sedam dana od dana prijema zahteva za davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja obaveštava nosioca projekta, zainteresovane organe i organizacije i javnost o vremenu i mestu javnog uvida, javne prezentacije, kao i javne rasprave o studiji o proceni uticaja.

Javna rasprava može se održati najranije 20 dana od dana obaveštavanja javnosti.

Nosilac projekta učestvuje u javnoj prezentaciji i javnoj raspravi o studiji o proceni uticaja.

Ministar bliže propisuje postupak javnog uvida, prezentacije i rasprave.

Izmene i dopune studije o proceni uticaja

Član 21.

- brisan -

Tehnička komisija

Član 22.

Nadležni organ najkasnije u roku od deset dana od dana prijema zahteva za saglasnost obrazuje tehničku komisiju za ocenu studije o proceni uticaja.

Predsednik tehničke komisije imenuje se iz reda zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu.

Za članove tehničke komisije mogu biti imenovana lica sa visokom stručnom spremom odgovarajuće struke, odnosno smera i odgovarajućim stručnim rezultatima, iz reda:

- 1) zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu;
- 2) zaposlenih ili postavljenih lica u zainteresovanim organima i organizacijama;
- 3) nezavisnih stručnjaka.

Članovi tehničke komisije ne mogu biti lica koja su:

- 1) učestvovala u izradi studije o proceni uticaja koja je predmet ocene;
 - 2) osnivači pravnog lica ili preduzetnik koji je izradio studiju o proceni uticaja ili zaposleni kod tih lica;
 - 3) osnivači ili zaposleni kod nosioca projekta;
 - 4) braćni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u tač. 1) do 3).
 - 4a) zaposlena kao inspektori, odnosno lica koja vrše inspeksijski nadzor nad projektom za koji je izrađena studija o proceni uticaja.
- Nadležni organ može obrazovati jednu ili više tehničkih komisija.

Dostavljanje studije o proceni uticaja tehničkoj komisiji

Član 22a

Nadležni organ dostavlja studiju o proceni uticaja tehničkoj komisiji u roku od tri dana od dana njenog obrazovanja.

Po završenom javnom uvidu, odnosno javnoj prezentaciji i javnoj raspravi, nadležni organ u roku od tri dana dostavlja tehničkoj komisiji izveštaj sa pregledom mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Postupak ocene studije o proceni uticaja

Član 23.

Tehnička komisija ispituje studiju o proceni uticaja, razmatra izveštaj sa sistematizovanim pregledom mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti i ocenjuje podobnost predviđenih mera za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje mogućih štetnih uticaja projekta na stanje životne sredine na lokaciji i bližoj okolini, u toku izvođenja projekta, rada projekta, u slučaju udesa i po prestanku rada projekta.

Predsednik tehničke komisije može na sednicu komisije pozvati nosioca projekta, obrađivače studije o proceni uticaja, kao i predstavnike nadležnih organa i organizacija koji su izdali uslove, saglasnosti i mišljenja u prethodnom postupku.

Na predlog tehničke komisije, nadležni organ može zahtevati od nosioca projekta da u određenom roku izvrši izmene i dopune u dostavljenoj studiji o proceni uticaja.

Ako nosilac projekta ne postupi u svemu po zahtevu iz stava 3. ovog člana, nadležni organ može, na predlog tehničke komisije, odobriti najviše jedan dodatni rok za izmene i dopune studije o proceni uticaja.

Tehnička komisija dužna je da izveštaj sa ocenom studije o proceni uticaja i predlogom odluke dostavi nadležnom organu najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema studije o proceni uticaja od nadležnog organa.

Rok iz stava 5. ovog člana ne teče za vreme ostavljeno nosiocu projekta za izmene i dopune studije o proceni uticaja.

Ministar bliže propisuje način rada tehničke komisije.

Odlučivanje o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja

Član 24.

Nadležni organ donosi odluku o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja ili o odbijanju zahteva za davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja, na osnovu sprovedenog postupka i izveštaja tehničke komisije i dostavlja nosiocu projekta u roku od deset dana od dana prijema izveštaja.

Odlukom o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja utvrđuju se naročito uslovi i mere za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu.

Odluku iz stava 1. ovog člana nadležni organ dostavlja nadležnom inspektoratu za zaštitu životne sredine.

Obaveštavanje zainteresovanih organa i organizacija i javnosti

Član 25.

O odluci o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja ili o odbijanju zahteva za davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja, nadležni organ je dužan da u roku od deset dana od dana njenog donošenja obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost o:

- 1) sadržini odluke;
- 2) glavnim razlozima na kojima se odluka zasniva;
- 3) najvažnijim merama koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju sprečavanja, smanjenja ili otklanjanja štetnih uticaja.

Pravo vođenja upravnog spora

Član 26.

Odluka nadležnog organa iz člana 24. ovog zakona je konačna.

Protiv odluke iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva i zainteresovana javnost mogu pokrenuti upravni spor.

Stavljanje dokumentacije na uvid

Član 27.

Nadležni organ je dužan da zainteresovanim organima i organizacijama i predstavnicima javnosti stavi na uvid kompletnu dokumentaciju o sprovedenom postupku procene uticaja, na zahtev podnet u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Od obaveze stavljanja na uvid dokumentacije iz stava 1. ovog člana izuzimaju se dokumenti zaštićeni poslovnom, službenom ili državnom tajnom.

Poslovnom, službenom ili državnom tajnom iz stava 2. ovog člana ne mogu biti zaštićeni podaci koji se odnose na emisije, stanje životne sredine i moguće negativne uticaje i posledice, rizike od udesa, rezultate monitoringa i inspeksijski nadzor.

Ažuriranje studije o proceni uticaja na životnu sredinu

Član 28.

Nosilac projekta dužan je da sa realizacijom, odnosno izgradnjom i izvođenjem projekta otpočne u roku od dve godine od dana prijema odluke o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana, na zahtev nosioca projekta, nadležni organ može doneti odluku o izradi nove studije o proceni uticaja ili ažuriranju postojeće studije o proceni uticaja.

O ažuriranju postojeće studije o proceni uticaja, nadležni organ odlučuje, na zahtev nosioca projekta, i ako u toku izgradnje, odnosno izvođenja projekta, nosilac projekta mora da odstupa od dokumentacije na osnovu koje je izrađena studija o proceni uticaja na životnu sredinu na koju je data saglasnost.

Zahtev iz stava 3. ovog člana podnosi se pre podnošenja zahteva za izdavanje odobrenja za izgradnju po izmenjenoj dokumentaciji.

Zahtev iz stava 2. i 3. ovog člana sadrži podatke propisane za zahtev za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja.

Na postupak po zahtevu iz stava 2. i 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja i odlučivanje o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja.

4. Način obaveštavanja javnosti

Član 29.

Nadležni organ je dužan da o svojim odlukama iz člana 10. st. 1. i 4., člana 14. st. 1. i 4., čl. 20. i 25. ovog zakona obavesti javnost putem najmanje jednog lokalnog lista na svakom od službenih jezika koji izlazi na području koje će biti zahvaćeno uticajem planiranog projekta, odnosno aktivnosti.

Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije u pisanoj formi.
Obaveštavanje iz st. 1. i 2. ovog člana može se vršiti i putem elektronskih medija.

5. Procena uticaja zatečenog stanja na životnu sredinu

Član 30.

Nosilac izvedenog projekta za koji se po odredbama ovog zakona vrši procena uticaja, a koji je izgrađen bez odobrenja za izgradnju ili se koristi bez odobrenja za upotrebu, dužan je da podnese zahtev za:

1) davanje saglasnosti na studiju o proceni uticaja zatečenog stanja na životnu sredinu (u daljem tekstu: studija zatečenog stanja) za projekte iz člana 4. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

2) odlučivanje o potrebi procene uticaja zatečenog stanja za projekte iz člana 4. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) kopija prijave objekta izgrađenog bez odobrenja za izgradnju i obaveštenje o mogućnostima usklađivanja objekta sa urbanističkim planom, odnosno o uslovima za izdavanje odobrenja za izgradnju;

2) izvod iz projekta izvedenog objekta;

3) izveštaj ovlašćene organizacije sa podacima o emisijama i izveštaj o rezultatima merenja i ispitivanja činilaca životne sredine na koje projekat utiče koji nisu stariji od šest meseci;

4) grafički prikaz mikro i makro lokacije;

5) dokaz o uplati republičke administrativne takse.

Studija zatečenog stanja izrađuje se na osnovu projekta izvedenog objekta, podataka o emisiji i rezultata merenja i ispitivanja činilaca životne sredine i ima sadržaj propisan ovim zakonom za studiju o proceni uticaja.

Nadležni organ odlučuje o potrebi izrade studije zatečenog stanja i o davanju saglasnosti ili odbijanju zahteva za davanje saglasnosti na studiju zatečenog stanja po postupku propisanom ovim zakonom.

6. Provera ispunjenosti uslova iz saglasnosti na procenu uticaja

Član 31.

U postupku tehničkog pregleda za projekte za koje je data saglasnost na studiju o proceni uticaja utvrđuje se da li su ispunjeni uslovi iz odluke o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Nadležni organ koji je vodio postupak procene uticaja imenuje lice koje učestvuje u radu komisije za tehnički pregled.

Lice iz stava 2. ovog člana može biti zaposleno ili postavljeno u nadležnom organu, odnosno u drugom organu i organizaciji ili nezavisni stručnjak koji poseduje dokaze o kvalifikaciji za učešće u radu tehničke komisije iz člana 22. ovog zakona.

Upotrebna dozvola ne može se izdati ako lice iz stava 2. ovog člana ne potvrdi da su ispunjeni uslovi iz odluke o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja.

7. Obaveštavanje o mogućim prekograničnim uticajima

Član 32.

Ako projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo u što kraćem roku, a najkasnije kada ono ili nadležni organ bude obavestio svoju javnost, dostavlja drugoj državi na mišljenje obaveštenja o:

1) projektu zajedno sa svim dostupnim podacima o njegovim mogućim uticajima;

2) prirodi odluke koja može biti doneta;

3) roku u kome druga država može da saopšti svoju nameru da učestvuje u postupku procene uticaja.

O odluci o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja ili o odbijanju zahteva za davanje saglasnosti Ministarstvo obaveštava državu koja je učestvovala u postupku procene uticaja dostavljanjem obaveštenja o sadržini odluke i uslovima koji su određeni; glavnim razlozima na kojima je odluka zasnovana, uključujući razloge o prihvatanju ili odbijanju pribavljenih mišljenja zainteresovanih organa, organizacija i zainteresovane javnosti; po potrebi, najvažnijim merama koje je nosilac projekta dužan da preduzima u cilju sprečavanja, smanjenja ili otklanjanja štetnih uticaja na životnu sredinu.

O primljenim obaveštenjima o prekograničnim uticajima predloženog projekta druge države Ministarstvo obaveštava javnost.

Pribavljena mišljenja zainteresovane javnosti Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja nadležnom organu druge države.

8. Troškovi nosioca projekta

Član 33.

Nosilac projekta snosi troškove izrade, izmene i dopune i ažuriranja studije o proceni uticaja, izrade studije zatečenog stanja, obaveštavanja i učešća javnosti u postupku procene uticaja i rada tehničke komisije.

Visinu troškova rada tehničke komisije utvrđuje ministar.

9. Obaveza vođenja evidencije

Član 34.

Nadležni organ vodi evidenciju o sprovedenim postupcima i donetim odlukama kao javnu knjigu.

Ministar propisuje sadržinu, izgled i način vođenja javne knjige.

10. Shodna primena zakona

Član 34a

Na pitanja pokretanja, vođenja i okončanja postupka procene uticaja koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

III. NADZOR

Član 35.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor) u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Prava i dužnosti inspektora

Član 36.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje:

- 1) da li je izvršena obaveza podnošenja zahteva za dobijanje saglasnosti na procenu uticaja za projekte iz člana 4. stav 1. tač. 1) ovog zakona;
- 2) da li je izvršena obaveza podnošenja zahteva za odlučivanje o potrebi procene uticaja za projekte iz člana 4. stav 1 tač. 2) ovog zakona;
- 3) da li je izvršena obaveza nosioca projekta iz odluke o davanju saglasnosti na studiju procene uticaja;
- 4) da li je izvršena obaveza nosioca izvedenog projekta za podnošenje zahteva za odlučivanje o potrebi izrade studije zatečenog stanja i o davanju saglasnosti ili odbijanju zahteva za davanje saglasnosti na studiju zatečenog stanja;
- 5) da li je izvršena obaveza nosioca izvedenog projekta iz odluke o saglasnosti na studiju zatečenog stanja.

Ovlašćenja inspektora za zaštitu životne sredine

Član 37.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži podnošenje zahteva za pokretanje postupka procene uticaja;
 - 2) naloži podnošenje zahteva za pokretanje postupka procene uticaja zatečenog stanja;
 - 3) zabrani izvođenje projekta i obavljanje delatnosti dok se ne pribavi saglasnost nadležnog organa na studiju o proceni uticaja;
 - 4) naloži ispunjenje uslova i sprovođenje mera utvrđenih u odluci o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja i odluci o davanju saglasnosti na studiju zatečenog stanja, odnosno odluci kojom se utvrđuju minimalni uslovi zaštite životne sredine;
 - 5) zabrani obavljanje delatnosti do ispunjenja uslova i sprovođenja mera utvrđenih u odluci o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja i odluci o davanju saglasnosti na studiju zatečenog stanja;
 - 5a) zabrani obavljanje delatnosti ako je odbijen zahtev za davanje saglasnosti na studiju zatečenog stanja;
 - 6) podnese prijavu protiv pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu za učinjeni privredni prestup po odredbama ovog zakona;
 - 7) podnese prijavu protiv fizičkog lica i odgovornog lica u pravnom licu za učinjeni prekršaj po odredbama ovog zakona.
- Protiv rešenja inspektora iz stava 1. tač. 1) do 5a) može se u roku od 15 dana od dana prijema rešenja izjaviti žalba ministru.

Saradnja nadležnih inspekcijskih i drugih organa

Član 38.

Ako u toku vršenja inspekcijskog nadzora inspektor zaštite životne sredine oceni da su povređeni drugi zakoni dužan je da bez odlaganja obavesti organ nadležan za sprovođenje tih zakona.

Poveravanje inspekcijskog nadzora

Član 39.

Autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad primenom odredaba ovog zakona za projekte za koje je organ autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave nadležan za vođenje postupka procene uticaja. Protiv rešenja inspektora iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

IV. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup

Član 40.

Novčanom kaznom od 150.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - nosilac projekta ako:

- 1) pristupi izvođenju projekta bez saglasnosti nadležnog organa na studiju o proceni uticaja (član 5);
- 2) ne ispunio uslove ili ne sprovede mere iz odluke o davanju saglasnosti na studiju procene uticaja (član 24. stav 2);
- 3) ne pribavi saglasnost nadležnog organa na studiju zatečenog stanja (član 30. stav 1.)

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu-nosiocu projekta novčanom kaznom od 30.000 do 200.000 dinara.

Zaštitne mere

Član 41.

Za privredni prestup iz člana 40. ovog zakona, pored propisane novčane kazne, pravnom licu se može izreći mera zabrane obavljanja određene delatnosti, a odgovornom licu mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju do pet godina.

Prekršajna odgovornost nosioca projekta

Član 42.

Novčanom kaznom od 30.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice-nosilac projekta ako:

- 1) ne podnese zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja (član 8);
- 2) ne podnese zahtev za saglasnost na studiju o proceni uticaja (član 16).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - nosiocu projekta novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Prekršajna odgovornost odgovornog lica u nadležnom organu

Član 43.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu ako:

- 1) ne donese odluku o potrebi izrade studije o proceni uticaja, odluku o obimu i sadržini studije o proceni uticaja i odluku o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja protivno odredbama ovog zakona (čl. 10, 14. i 24);
- 2) ne stavi na uvid dokumentaciju o sprovedenom postupku procene uticaja (član 20);
- 3) ne sprovodi postupak prekograničnog obaveštavanja (član 32);
- 4) ne vodi propisane evidencije (član 34).

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za podnošenje zahteva za dobijanje saglasnosti na studiju zatečenog stanja

Član 44.

Nosilac izvedenog projekta iz člana 4. stav 1. tačka 1) ovog zakona dužan je da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese nadležnom organu zahtev za dobijanje saglasnosti na studiju zatečenog stanja.

Nosilac izvedenog projekta iz člana 4. stav 1. tačka 2) ovog zakona dužan je da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese nadležnom organu zahtev za odlučivanje o potrebi izrade studije zatečenog stanja.

Rešavanje ranije podnetih zahteva

Član 45.

Rešavanje zahteva podnetih do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94 i 53/95).

Prestanak važnosti propisa

Član 46.

Do donošenja akta iz člana 4. stav 1. i člana 17. stav 4. ovog zakona primenjivaće se Pravilnik o analizi uticaja objekata, odnosno radova na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", broj 61/92) i Pravilnik o uslovima i kriterijumima za izradu analize uticaja objekata i radova na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", broj 49/01).

Završna odredba

Član 47.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".